

יסודות הכלכלה מאקרו

פרק 8 - מודל קיינס במשק פתוח - שער חליפין נייד

תוכן העניינים

1. כללי 1

מודל קיינס במשק פתוח – שער חליפין נייד:

שאלות:

שאלה פתוחה:

- (1) להלן נתונים על משק אלפא הנמצא באבטלה. במשק נהוג שער חליפין נייד. להלן פונקציות ההתנהגות של המשק:

$$C = 2000 + 0.5Y_d$$

$$I = 600 - 300r$$

$$G = 800$$

$$X = 105 + 100 \frac{e^* P^w}{P}$$

$$IM = 0.4Y - 150 \frac{e^* P^w}{P}$$

$$CF = 500 + 500(r - r^w)$$

$$TR = 200$$

$$r = 3\%$$

$$r^w = 5\%$$

$$P^w = 1$$

$$Y_F = 5000$$

ידוע כי הממשלה שומרת על תקציב מאוזן. כמו כן, המשק מתנהג כמו במודל הקיינסיאני, כאשר $P = 1$, כל עוד המשק באבטלה או בתעסוקה מלאה. כאשר $P > 1$ יש פער אינפלציוני. את הריבית יש להציב כשבר עשרוני.

חלק א':

- מצא שיווי משקל במשק: תוצר, מחירים ושער חליפין.
- הצג דו"ח מקורות ושימושים ודו"ח מאזן התשלומים.
- מצא את גודלו של הפער הדיפלציוני.
- חשב את הגירעון בחשבון השוטף ואת החיסכון הפרטי.

חלק ב':

- הממשלה החליטה להגדיל את הוצאותיה ב-199 ושוקלת שתי חלופות מימון:
- הדפסת כסף.
 - הטלת מס קבוע.

ה. בהנחה שנבחרה חלופה 1, וידוע שלא חל שינוי בשער הריבית בעקבות זאת, הסבר מה יקרה לתוצר, לשימושי התוצר, לשער החליפין ולכמות הכסף. האם המשק יגיע לתעסוקה מלאה?

ו. בהנחה שנבחרה חלופה 2, וידוע שהביקוש לכסף אינו תלוי בתוצר, האם המשק יגיע לתעסוקה מלאה? ומה יקרה לצריכה הפרטית?

חלק ג':

הממשלה החליטה על מספר יעדים שברצונה להשיג:

1. איזון בחשבון השוטר.
2. תעסוקה מלאה תוך שמירה על יציבות מחירים.
3. הגדלת הצריכה הציבורית תוך שמירה על תקציב מאוזן.
4. גידול בהשקעה הלאומית בסך 3.
- ז. מה צריך להיות שער החליפין?
- ח. מהו שער הריבית החדש?
- ט. מהו גודל השינוי הדרוש בצריכה הציבורית ובמיסים?

חלק ב':

(1) משק פתוח מצוי באבטלה. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני ומממנת ע"י מלווה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור). מכאן ש:

- א. התוצר, הצריכה הפרטית, הייבוא וההשקעות יגדלו.
- ב. התוצר ועודף הייבוא יגדלו ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעות ולצריכה הפרטית.
- ג. התוצר, הצריכה הפרטית, הייבוא וההשקעות יקטנו.
- ד. התוצר, הצריכה הפרטית והייבוא יגדלו וההשקעות יקטנו.

(2) משק פתוח מצוי באבטלה. הצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית גודל הפער הדיפלציוני ושוקלת שתי שיטות למימון:

1. מלווה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור).
 2. הטלת מיסים קבועים.
- מכאן ש:

- א. בשיטה הראשונה המשק יגיע לתעסוקה מלאה ובשיטה השנייה יישאר באבטלה.
- ב. בשיטה הראשונה, ההשקעות ועודף הייבוא יגדלו ובשיטה השנייה ההשקעות יקטנו.
- ג. בשיטה הראשונה, התוצר ועודף הייבוא יגדלו ובשיטה התוצר יקטן.
- ד. בשיטה הראשונה, הצריכה הפרטית ועודף הייבוא יגדלו ובשיטה השנייה הצריכה הפרטית תקטן.

- (3) משק פתוח מצוי באבטלה. הצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הבנק המרכזי קונה אג"ח מהציבור. מכאן ש:
- התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו ועודף הייבוא יקטן.
 - התוצר, הצריכה הפרטית ועודף הייבוא יגדלו וההשקעות יקטנו.
 - התוצר, הצריכה הפרטית, עודף הייבוא וההשקעות יקטנו.
 - המשק יגיע לתעסוקה מלאה.
- (4) משק פתוח מצוי באבטלה. הביקוש לכסף תלוי ברמת התוצר. הממשלה מחליטה להגדיל את תשלומי ההעברה בגודל הפער הדיפלציוני. מכאן ש:
- התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו ועודף הייבוא יקטן.
 - טענה א' נכונה, אם הבנק המרכזי שומר תמיד על שער ריבית קבוע.
 - התוצר והצריכה הפרטית יגדלו, ההשקעות יקטנו רק אם הביקוש להשקעות אינו תלוי בתוצר.
 - עודף הייבוא יגדל רק אם הביקוש לכסף אינו תלוי בתוצר.
- (5) משק פתוח מצוי באבטלה. הממשלה נוקטת במדיניות פискаלית מרחיבה על מנת לצמצם את האבטלה במדינה. מדיניות זו תהיה יעילה יותר ככל ש:
- הביקוש לכסף רגיש יותר לשינויים ברמת התוצר.
 - הביקוש להשקעות רגיש יותר לשינויים בשער הריבית.
 - הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
 - הנטייה השולית לייבא גדולה יותר.
 - הביקוש לכסף רגיש יותר לשינויים בשער הריבית.
- (6) משק פתוח מצוי באבטלה. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרחיבה (מגדיל את כמות הכסף) על מנת לצמצם את האבטלה במדינה. מדיניות זו תהיה יעילה יותר ככל ש:
- הביקוש לכסף רגיש יותר לשינויים ברמת התוצר.
 - הביקוש להשקעות רגיש יותר לשינויים בשער הריבית.
 - הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
 - עודף הייבוא רגיש פחות לשינויים בפער הריביות.
 - הביקוש לכסף רגיש יותר לשינויים בשער הריבית.

(7) משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בסך של 100 מיליון ₪ ומממנת ע"י מלווה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור). מכאן ש :

- א. הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו יחד בסך 100 מיליון ₪.
- ב. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו וההשקעות יקטנו.
- ג. אם הצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה, ההשקעות יקטנו בסך של 100 מיליון ₪.
- ד. הגרעון בחשבון הסחורות והשירותים יגדל בפחות מ-100 מיליון ₪.

(8) משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בסך של 100 מיליון ₪ ומממנת הטלת מיסים קבועים. ידוע שהנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה שווה 0.6. מכאן ש :

- א. הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו יחד בפחות מסך של 100 מיליון ₪.
- ב. אם הצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה, ההשקעות יקטנו בסך של 40 מיליון ₪.
- ג. טענות א' וב' נכונות.
- ד. הגרעון בחשבון סחורות ושירותים יגדל ב-40 מיליון ₪.

(9) משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הביקוש לכסף תלוי ברמת התוצר. הצריכה הפרטית וההשקעות תלויות בשער הריבית. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרחיבה וקונה אגרות חוב מן הציבור. כתוצאה מכך גדלה כמות הכסף ב-2%. מכאן ש :

- א. הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו והגרעון בחשבון סחורות ושירותים יגדל באותה מידה כמו הצריכה הפרטית וההשקעות ביחד.
- ב. לא יחול שינוי ריאלי במשק (ניטרליות הכסף).
- ג. רמת המחירים ושער החליפין הנומינלי יעלו בשיעור הגידול של כמות הכסף (2%).
- ד. טענות ב' וג' נכונות.
- ה. כמות הכסף הריאלית תגדל ושער הריבית ירד.

(10) משק פתוח מצוי באבטלה. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני ומממנת ע"י מלווה מן הבנק המרכזי (הדפסת כסף). מכאן ש :

- א. שער הריבית יעלה.
- ב. שער הריבית לא ישתנה.
- ג. שער הריבית לא יכול לרדת.
- ד. לא ניתן לדעת מה יקרה לשער הריבית.

(11) משק פתוח מצוי באבטלה. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני ומממנת ע"י מלווה מן הבנק המרכזי (הדפסת כסף). מכאן ש :

- א. התוצר, הצריכה הפרטית, ההשקעות ועודף הייבוא יגדלו.
- ב. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו. עודף הייבוא וההשקעות יקטנו.
- ג. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעות ועודף הייבוא.
- ד. התוצר ועודף הייבוא יגדלו ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעות והצריכה הפרטית.

(12) משק פתוח מצוי באבטלה. הצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני ומממנת ע"י מלווה מן הבנק המרכזי (הדפסת כסף). מכאן ש :

- א. התוצר, הצריכה הפרטית, ההשקעות ועודף הייבוא יגדלו.
- ב. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו, עודף הייבוא וההשקעות יקטנו.
- ג. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעות ועודף הייבוא.
- ד. התוצר יגדל ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעות, הצריכה הפרטית ועודף הייבוא.

(13) משק פתוח מצוי באבטלה. המשקיעים מחו"ל הגדילו את תנועות ההון הנכנסות למשק עבור כל הפרש בין הריבית בארץ לריבית בחו"ל. ידוע שהצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה וההשקעות תלויות רק בשער הריבית. מכאן ש :

- א. התוצר, הצריכה הפרטית, ההשקעות ועודף הייבוא יקטנו.
- ב. התוצר והצריכה הפרטית יקטנו, עודף הייבוא וההשקעות יגדלו.
- ג. לא ניתן לדעת מה יקרה לשער החליפין הריאלי.
- ד. שער החליפין הריאלי יעלה.

(14) משק פתוח מצוי באבטלה. שער הריבית העולמי ירד. ידוע שהצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה וההשקעות תלויות רק בשער הריבית. מכאן ש :

- א. התוצר, הצריכה הפרטית, ההשקעות ועודף הייבוא יקטנו.
- ב. התוצר והצריכה הפרטית יקטנו, עודף הייבוא וההשקעות יגדלו.
- ג. לא ניתן לדעת מה יקרה לשער החליפין הריאלי.
- ד. שער החליפין הריאלי יעלה.

15 משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הנגיד הישראלי הקטין את יחס הרזרבה הדרוש כנגד עו"ש. ידוע שהצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה וההשקעות תלויות רק בשער הריבית. מכאן ש :

- א. התוצר, הצריכה הפרטית, ההשקעות ועודף הייבוא יקטנו.
- ב. התוצר והצריכה הפרטית יקטנו, עודף הייבוא וההשקעות יגדלו.
- ג. התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו ועודף הייבוא יגדל.
- ד. לא יחול כל שינוי בביקושים ובתוצר.

16 משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את ההשקעה הציבורית בסך של 100 מיליון ₪ ומממנת ע"י מלווה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור).

- א. כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- ב. הצריכה הפרטית וההשקעות במשק יקטנו.
- ג. ההשקעות הפרטיות יקטנו בסך של 100 מיליון ₪.
- ד. ההשקעה הכוללת במשק לא תשתנה.
- ה. ההשקעה הכוללת תגדל באותה מידה שהגירעון בחשבון סחורות ושירותים יגדל.

תשובות סופיות:

שאלה פתוחה:

- (1) א. $e = 4.1832$, $y = 4,602$, $P = 1$. ב. ראו סרטון. ג. 199.
 ד. $CA = -490$, $Sp = -99$. ה. כן. ו. לא, לא תשתנה.
 ז. $e = 6.78$. ח. $r = 2\%$. ט. $\Delta G = 382 = \Delta T$.

חלק ב':

(1) ב'	(2) ד'	(3) א'	(4) ג'	(5) ג'	(6) ב'
(7) ד'	(8) א'	(9) ד'	(10) ג'	(11) ד'	(12) ג'
(13) ב'	(14) ב'	(15) ד'	(16) ה		